— **Umetnostna razstava tovariša Stiplovška.** V nedeljo, 17. septembra, je bila odprta umetnostna razstava tovariša Franja Stiplovška. Že v prvih dneh je razstava vzbudila vseobče zanimanje in vsi naši dnevni listi jo pohvalno komentirajo ter stalno opozarjajo ljubitelje umetnosti na to izredno umetniško prireditev. »Učiteljski tovariš« bo v prihodnji številki priobčil temeljito oceno razstavljenih del, za sedaj pa samo konštatira, da so vsa razstavljena dela polna umetniške zrelosti, zlasti pa se odlikujejo po dovršenosti nekateri veliki lesorezi in pa nekatere dolenjske pokrajine v olju. S to razstavo je Stiplovšek dokazal, da je že zrel umetnik. Vtis, ki ga napravi razstava na obiskovalca je velik. Tako solidne, mirne in bogate razstave že dolgo ni bilo v Jakopičevem paviljonu. V teh težkih časih je prikaz tolikšnega umetniškega dela pravcato junaštvo. Tovariši in tovarišice, posetite, če le utegnete to edinstveno razstavo, ki bo odprta do 1. oktobra vsak dan od 8. do 18. ure.

— **Sreska učiteljska društva prosimo,** da v zvezi z našo okrožnico št. 273 z dne 7. septembra 1939. **takoj** dostavijo sekciji **članske sezname v dvojniku** po stanju 1. septembra in **mesečno prijavo** za september. Članski seznam in prijava se morata po številu članstva ujemati. Z organiziranimi učitelji **poročene učiteljice** v seznamu **podčrtajte.** — Istočasno opominjamo vsa sreska društva na tukajšnji dopis št. 275 z dne 5. sept. 1939. Dalje sporočamo, da bomo tiskovine mesečnih prijav pošiljali le onim društvom, ki jih bodo naročila. **Uprava sekcije.**

NAROČNIKOM PUBLIKACIJ

zadruge »Pedagoški tisk« pojasnjuje upravni odbor zadruge na številna popraševanja po drugem delu Ledinekove razprave »Moj razred«, da je knjiga sicer s tehničnih ozirov z zakasnitvijo dotiskana. Naš poslovodeči član tov. Vollmaier Karel je bil po službeni potrebi premeščen iz Vuzenice v Zavrč pri Ptuju. S tem je delo okrog odpravljanja knjig naročnikom otežkočeno in potrebujemo več časa za ureditev vseh podrobnosti. — Vsak naročnik bo sedaj v najkrajšem času prejel II. del v popolnem redu.

Dovoljujemo si opozoriti naše prijatelje - naročnike I. dela Ledinekove razprave, da ni potrebno za II. del posebnih naročil. Imamo točno evidenco o vsakem naročilu in bo vestno izvršeno.

Novim naročnikom, ki so naročili bodisi našo prvo publikacijo, Mencejevo razpravo: Slovenska šola in učitelj pred sodobnimi vprašanji, ali drugo publikacijo, Ledinekovo razpravo Moj razred, I. del, obveščamo, da bomo obe deli priključili pošiljki II. dela — naši tretji publikaciji. Kdor pa pomotoma res ne bi prejel knjig do konca meseca septembra, pa prosimo, da se takoj prve dni v oktobru javi z dopisnico. Strošek poštnine pa si lahko nato pri nakazilu za knjige odtegne ter na hrbtni strani označi, čemu je bil odtegljaj.

Vsem čitateljem teh vrstic prosimo trenutnega potrpljenja in nadaljnje blagohotne naklonjenosti. **Upravni odbor.**

ŠOLSKIM UPRAVITELJEM

Ledinekovo razpravo Moj razred, II. del, smo poslali v večini primerov na njihov naslov ter prosimo, da razdele knjige med tamkajšnje učitelje-naročnike. Ako pa je bil slučajno kdo z dotične šole premeščen na drugo šolo, pa prosimo naklonjenosti, da dotičnemu dostavi knjigo na naš račun, kar blagovoli pri nakazilu denarja nam z opombo na hrbtni strani položnice naznaniti. Zadostuje, da ovije v časopisni papir in kot tiskovino za 0,50 din frankira. Za naklonjenost se šolskim upraviteljem najtopleje zahvaljujemo.

Upravni odbor.

DOPISE ZA PEDAGOŠKI TISK

Tovariše učitelje in učiteljice, ki se pismeno obračajo na našo zadrugo, prosimo, da sleherni dopis naslovijo na naslov: »Pedagoški tisk, z. z o. j., Vuzenica«.

Upravni odbor.

— **Zahvala.** Gospa Antonija Germekova, vdova po Antonu Germeku, ustanovitelju in prvemu ter zadnjemu predsedniku »Zveze slovanskih učiteljskih društev v Trstu, je darovala JUU sekciji za dravsko banovino popolne izvode Učiteljskega lista. Za velikodušen dar se gospej Germekovi najlepše zahvaljujemo z zagotovilom, da nam bo dragocen spomin na velikega pokojnika.

JUU sekcija za dravsko banovino v Ljubljani

— **Tovarišicam in tovarišem,** ki bi preizkušali globalno bralno metodo, sporočam, da bom v samozaložbi izdal kot učni pripomoček 35 listov s slikami in tekstom, ki bodo nadomeščali abecednik, dokler si ne pridobe otroci vseh črk. Sočasno bom izdal navodila za uporabo listov. Pouk branja po globalni metodi je priprost in odgovarja otroški psihi. Nikdo ne more zgrešiti poti in manj truda, ko po dosedanji metodi, potrebuje preizkuševalec. Cena 35 listov bo 10 din. — **Pibrovec Leo,** šol. upravitelj, Jesenice.

Mladinska matica

—mm **V novi izdaji Slovenske čitanke** za drugi razred srednjih šol sta omenjeni pri kratkih biografskih podatkih o Francetu Bevku sledeči knjigi: »Lukec in njegov škorec« in »Lukec išče očeta«. V Slovenski čitanki za III. razred srednjih šol pa »Lukec in njegov škorec«, »Tovariša« in »Pastirci«. Vse te knjige so izšle v založbi Mladinske matice.

—mm **Cenjene poverjenike, ki nam vračajo odvečne številke »Našega roda,** opozarjamo, da pakete ne frankirajo po nepotrebnem, poštnino plačujemo itak že v gotovini.

—mm**Po dosedanjih naročilih** sodeč, se bo število naročnikov na »Naš rod« letos še zvišalo. Ta teden bodi posvečen agitaciji za naš list, za dobro mladinsko čtivo! Ne obljubljamo več kot lahko nudimo. Ali že prva številka lista kaže, da bo sedanji letnik vsebinsko in ilustrativno tak, kot še ni bil. Čim več naročnikov, tem boljši bo »Naš rod«, tem bogatejše knjige. Če dosežemo 30.000 naročnikov, dobijo naši naročniki poleg »Našega roda« namesto treh, štiri knjige. Vse knjige bodo bogato ilustrirane.

—mm **Še nekaj primerjave lanskih in letošnjih naročnikov »Našega roda« na šolah:**

Šola	Naročnikov lani	letos
Besnica pri Kranju	16	11
Borovnica	69	81
Celje, dekliška	130	158
Domžale	78	68
Sv. Florijan p. Dol	10	13
Gornji Petrovci	6	—
Št. Janž na Vin. g.	2	6
Knežna vas	6	22
Kotle Dravogr.	5	17
Krašnja p. Lukovica	24	4
Kropa	—	4
Ljubljana, V. deška	61	78
Ljubljana, II. dekliška	181	150
Ljubljana, pomožna šola	40	53
Notranje gorice	50	52
Remšnik	10	24
Svetinje	44	60
Toplice pri Novem mestu	28	5
Sv. Tomaž pri Ormožu	22	39
Trstenik	—	9

Učiteljska tiskarna

—t **Zavedna tovarišica in tovariš** nabavljata potrebščine pri Učiteljski knjigarni. Svoji k svojim!

—t **Ročni katalog za 1939./40.** je dotiskan. Kdor si ga še ni naročil, naj stori to takoj.

—t **Otroke imate za v šole.** Zanje boste potrebovali šolske potrebščine. Ne oklevajte! Pojdite v Učiteljsko knjigarno v Ljubljani ali pa v podružnico v Mariboru. Postreženi boste povsem zadovoljivo. Svoji k svojim!

—t **Novo šolsko leto prinaša novo delo in skrbi.** Za zgodovinski in zemljepisni pouk vam nujno priporočamo, da si nabavite v knjigarni Učiteljske tiskarne sličice za zgodovinski in zemljepisni pouk. Sebi olajšate delo, šolarjem napravite pouk zanimiv. Serija 30 slik stane din 4,—.

—t **Učiteljska tiskarna** priporoča cenjenemu učiteljstvu brošuri: Moj razred, I. in II. del. Brošuri je spisal tovariš Miloš Ledinek, izdal pa Pedagoški tisk v Mariboru.

—t **Ne dobite boljših knjig** za ljudsko šolo kot so: Naše knjige I. Naša prva knjiga; Naše knjige II. Za vse leto; Naše knjige III. Po domačih krajih.

—t **Zemljevid Ljubljane in okolice,** kranjskega in škofjeloškega sreza si nabavite, da boste dosegli smoter zemljepisnega pouka. Zemljevida sta po din 180,—. Nikoli ne boste dobili boljšega učnega sredstva.

—t **Ali ste naročili** za svojo šolo in zase šolske in pisarniške potrebščine? Naročite pri Učiteljski tiskarni! Svoji k svojim!

Novosti na knjižnem trgu

—k **Oris zadružništva — III. izdaja.** Pred tremi leti je Zveza slovenskih zadrug izdala 124 strani obsegajočo knjižico Oris zadružništva, ki jo je sestavil njen ravnatelj Fran Trček. Knjižica je bila prva te vrste in je pomenila nekak zadružni abecednik. Prva naklada knjižnice je bila hitro razprodana, zato je nekaj mesecev pozneje izšla druga izdaja, ki je tudi kmalu pošla. Medtem je izšel nov zadružni zakon, tako da knjižice ni kazalo ponatisniti v tretje. Zato je avtor sestavil tretjo izdajo na novo, ki se od prvih dveh razlikuje v tem, da so poglavja o zgodovini, ideologiji, ustroju in delovanju zadrug nekoliko »vpeljana« in popolnjena, poglavje o zadružnem pravu pa je novo, ker vsebuje predpise novega zakona o gospodarskih zadrugah. Razlikuje se tudi po tem, da je nekoliko obsežnejša in da vsebuje 145 strani. V želji, da bi številni zadružniki čim bolj segli po knjigi in se seznanili z namenom ter ustrojem gospodarskih zadrug, je založnica določila izredno nizko ceno 10 din, po pošti in v knjigarnah 12 din.

Kaj vse pišejo

o učiteljstvu, šoli, prosveti in JUU

—l **»Samouprava« o potrebi sodelovanja z učiteljstvom.** Službeno glasilo JRZ »Samouprava« posveča zanimiv članek naši prosvetni politiki. V njem prihaja do zaključka, da je bilo doslej pri nas vse premalo upoštevano mišljenje strokovnih organizacij učiteljev in profesorjev, kadar so bila na dnevnem redu vprašanja prosvetne politike. Med drugim pravi list: »Treba se je namreč zavedati, da je potrebno misliti vselej, ko se pri nas razpravlja o prosvetni politiki, tudi na naše učiteljstvo, ki je stvarni nosilec vsega našega kulturnega napredka. Učitelji so tisti, ki praktično izvajajo prosvetno politiko. Našemu učiteljstvu ni mogoče očitati, da ne bi bilo pri svojem delu vztrajno in pošteno. Bile so tudi izjeme, vendar pa tako neznatne, da se ni mogoče nanje sklicevati, kadar govorimo o učiteljstvu. Učitelji so naši najboljši in najaktivnejši prosvetni in narodni delavci. Oni nam vzgajajo bodoča pokolenja in dajejo pečat vsem našim živečim generacijam. Zaradi tega je povsem jasno, da se ne more izvajati pri nas prosvetna politika mimo ali celo proti učiteljem in njihovi stanovski organizaciji. Potrebno je korakati z njimi v isti vrsti ter z njimi vselej resno računati, ker je brez njih vsaka še tako lepo zamišljena prosvetna politika v naprej obsojena na neuspeh.« — »Jutro« od 19. septembra.

—l **Pod naslovom »Vez med šolo in domom mora biti močnejša«** prinaša »Edinost« od 14. sept. poročilo o predavanju g. prof. Čopiča, ki je med drugim tudi izvajal: In šola? Danes je otrok v morju vsega tega delovanja. Učitelj je omejen v ozek okvir strogo predpisanega dela. Organizacije silijo s svojimi idejami v šolo. Vsi mogoči faktorji hočejo dobiti vpliv v šoli in jo podrediti svojim smotrom! Toda, učiteljstvo samo mora ubraniti šolo pred tem omejevanjem! Učiteljstvo je namreč dovolj sposobno, da samostojno vodi šolo in da dobi nanjo tako močan vpliv, da mu ne bo treba pred ničemer več kloniti! Starši in učitelji se morajo združiti k delu za boljšo bodočnost slovenske mladine!

—l **Odprla so se »šolska vrata«.** V tem uvodnem članku prinaša »Domoljub« od dne 13. sept. poročilo o otvoritvi učiteljišniškega doma v Ljubljani ter pravi med drugim: Na čisto kmečke šole po deželi so pa prihajali in prihajajo učitelji, ki kmečkega življenja, mišljenja in hotenja, pa tudi trpljenja ne poznajo. Nič ne morejo za to, če se počutijo kakor v pregnanstvu. Od mladih nog so živeli drugačno življenje, rastli so do šolskih let in še potem v drugem okolju; kar je kmetu sveto, so doslej morda zasmehovali, kar pa on odklanja, poveličavali. Ne zadene krivda učiteljev: vzgojeni so tako od doma in iz šole!

Učiteljski pevski zbor JUU Emil Adamič

—pev **Obvestilo.** Članstvu UPZ sporočamo, da bo prejelo v teku prihodnjega tedna okrožnico z vsemi važnejšimi sklepi zadnje zborove skupščine. Datum seje upravnega odbora, ki je predvidena za prvi teden meseca oktobra, bomo sporočili pravočasno. — Prosimo, da nam članstvo sporoči vse ev. spremembe svojih naslovov. **Tajništvo.**

Stanovska organizacija JUU

Iz društev

Vabila

= JUU — SRESKO DRUŠTVO KOČEVJE ima svoj redni občni zbor v drž. ljud. šoli v Kočevju, dne 7. oktobra 1939. točno ob 9. uri. Dnevni red: 1. Predsednikovo poročilo. 2. Poročila o skupščinah. 3. Poročila funkcionarjev upravnega in nadzornega odbora. 4. Proračun za leto 1939./40. 5. Volitve. 6. Slučajnosti. — K polnoštevilni udeležbi vabi

Odbor.

= JUU — SRESKO DRUŠTVO V MURSKI SOBOTI ima svoj letni redni občni zbor dne 7. oktobra 1939., ob 9. uri v Sokolskem domu v Murski Soboti s sledečim dnevnim redom: 1. Poročila društvenih funkcionarjev. 2. Poročila delegatov. 3. Volitev novega odbora. 4. Ob 20 letnici slovenskega šolstva v Prekmurju (tov. Gumilar). 5. Slučajnosti. — Tovarišice in tovariši, poravnajte do občnega zbora članarino. Pridite vsi! **Odbor.**

za jesen prihajajo!

A. & E. Skabernè

Ljubljana

Učiteljski pravnik

—§ Vprašanje T. I.? Ali mi pripada članarina na matični šoli za čas, ko poučujem na ambulantni šoli, kjer je za stanovanje zasilna podstrešna sobica na razpolago.

Odgovor: Stanarina je sestavni del po zakonu določenih prejemkov in Vam zato pripada članarina na matični šoli, kjer nimate naturalnega stanovanja, tako, kakor ste jo prejemali tudi doslej v enakih okolnostih.

ZBOROVANJA SRESKIH DRUŠTEV. — ODOBRAVANJE DNEVNEGA REDA.

VAŽNA NAČELNA REŠITEV.

Kraljevska banska uprava dravske banovine.
II/2 št. 3985/2. Ljubljana, dne 25. maja 1939.

Jugoslovensko učiteljsko udruženje,
sresko društvo v Gornjem Gradu,
v roke g. predsednika Hudales Oskarja.

Z Vašo vlogo z dne 30. aprila 1939. ste prijavili sreskemu načelstvu v Gornjem Gradu zborovanje z dnevnim redom, v katerem je bila tudi točka »Slučajnosti«. Sresko načelstvo vas je z odlokom š. z. 1052/2 z dne 2. maja t. l. obvestilo, da se omenjena točka dnevnega reda ne more vzeti na znanje, in sicer z utemeljitvijo, da mora biti vsaka materija, ki se na sestanku obravnava, v prijavi vsaj v glavnem označena.

Vaši pravočasno vloženi pritožbi proti tej odločbi z dnem 12. maja 1939. se ugodi in osporavana določba na osnovi § 122. zakona o občem upravnem postopku razveljavi.

Razlogi:

Sresko načelstvo sme na podlagi svoje nadzorstvene pravice v smislu § 23. zakona o društvih, shodih in posvetih zahtevati izpremembo, odnosno dopolnitev dnevnega reda zborovanja, ako bi bil ta nasproten zakonu ali nepopolen, v primeru nepokoravanja pa sme shod, odnosno sestanek na osnovi § 25. citiranega zakona prepovedati. Zakon sam pa nima nikakih konkretnih določil glede dnevnega reda. Pod točko »Slučajnosti« se po dosedanjih običajih obravnavajo vprašanja, ki so v zvezi z dnevnim redom samim ali pa kaka manj bistvena društvena vprašanja, ki se pri sestavi dnevnega reda še niso mogla vnesti v dnevni red. Vsekakor pa morajo biti glavne stvari, ki naj se obravnavajo na zborovanju, v dnevnem redu določno navedene. Sresko načelstvo bi v primeru zlorabe te točke itak moglo proti odgovornim sklicateljem postopati po predpisih zakona o društvih, shodih in posvetih in zato ni imelo razloga, da točko »Slučajnosti« ne dovoli.

Taksa za rešitev na vlogi nalepljena in po predpisu uničena.

Po pooblastilu bana
načelnik upravnega oddelka:
podpis.

KUPUJTE PRI TVRDKAH,
KI OGLAŠUJEJO
V NAŠEM LISTU

Cenjenemu učiteljstvu se priporoča
MANUFAKTURNA IN KONFEKCIJSKA VELETRGOVINA
ANTON MACUN • MARIBOR
ki nudi vsakemu po kakovosti najboljše, po okusu najizbranejše blago! V konfekcijskem oddelku stalno velika izbira plaščev najnovejših krojev

MALI OGLASI

Mali oglasi, ki služijo v posredovalne in socialne namene občinstva, vsaka beseda 50 par. Najmanjši znesek Din 5·—

AKO VPLAČUJETE PO 15 DIN

tedensko (lahko mesečno), Vam izplačamo po petih letih 4500 din. Pojasnila daje: **Klančnik Lojze,** zastopnik hranilnice, Stražišče 289.

ZAMENJAM TAKOJ

službeno mesto v krasnem kraju ob progi s krajem ob železnici Dolenjsko — Gorenjsko.

Glavni in odgovorni urednik Vekoslav Mlekuž. — Izdajatelj: J. U. U. — sekcija za dravsko banovino v Ljubljani. Za sekcijo odgovarja Metod Kumelj.
Tiska Učiteljska tiskarna (predstavnik Francè Štrukelj). — Vsi v Ljubljani.